

658:338.246

К 65

Г. М. КОПТЄВА

**ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ
БЕЗПЕКИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ
ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА**

Монографія

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Г. М. КОПТЄВА

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ
ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Монографія

УДК 339.378:005.934

К65

Рекомендовано до друку вченою радою Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (протокол № 4 від 03.07.2020 р.)

Рецензенти:

Шиян Дмитро Вікторович - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства та менеджменту Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця;

Гросул Вікторія Анатоліївна - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та управління Харківського державного університету харчування та торгівлі;

Маковоз Оксана Сергіївна - доктор економічних наук, доцент, професор кафедри менеджменту та оподаткування, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут».

Коптева Г. М.

К65 Теорія та методологія забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів торговельного підприємства: монографія / Г. М. Коптева. – Х.: Видавництво Іванченка І. С., 2020. – 254 с.

ISBN 978-617-7879-31-1.

Монографію присвячено дослідженню теорії та методології забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів підприємства торгівлі. У роботі удосконалено понятійний апарат економічної безпеки підприємства; обґрунтовано критерії та індикатори оцінки економічної безпеки бізнес-процесів підприємств торгівлі; досліджено підходи до формування оцінки рівня зрілості бізнес-процесів підприємства на основі моделювання рівня їх зрілості; розроблено модель зрілості з урахуванням економічної безпеки бізнес-процесів підприємства торгівлі.

Для науковців, викладачів, студентів економічних спеціальностей, фахівців у галузі торгівлі і всіх, хто цікавиться проблемами забезпечення економічної безпеки торговельних підприємств.

УДК 339.378:005.934

ISBN 978-617-7879-31-1

© Національний технічний університет «ХПІ», 2020.
© Г. М. Коптева, 2020.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДГРУНТЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ТОРГІВЛІ.....	10
1.1. Дефініція поняття «економічна безпека підприємства»: основні підходи та особливості.....	10
1.2. Фінансова складова економічної безпеки підприємства.....	18
1.3. Система економічної безпеки підприємства: сутність, принципи та структура.....	26
1.4. Процесний підхід до вивчення складових економічної безпеки торговельних підприємств.....	39
РОЗДІЛ 2. КОНЦЕПЦІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА ТОРГІВЛІ.....	58
2.1. Стратегічне планування як процес забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів підприємства торгівлі.....	58
2.2. Концепція забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів торговельного підприємства.....	66
2.3. Роль корпоративної соціальної відповідальності у забезпеченні економічної безпеки бізнес-процесів підприємств торгівлі.....	73
РОЗДІЛ 3. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА ТОРГІВЛІ.....	90
3.1. Класифікація підходів до оцінки економічної безпеки підприємства.....	90
3.2. Економічна безпека як критерій оцінки бізнес-процесів підприємства.....	103
3.3. Особливості формування методичного інструментарію оцінки економічної безпеки бізнес-процесів торговельних підприємств.....	114
РОЗДІЛ 4. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА ТОРГІВЛІ.....	123
4.1. Сучасний стан та тенденції розвитку підприємств роздрібно́ї торгівлі.....	123
4.2. Зрілість бізнес-процесів підприємства як критерій їх економічної безпеки.....	134
4.3. Оцінювання економічної безпеки бізнес-процесів підприємств торгівлі на основі зрілості їх бізнес-процесів.....	141

РОЗДІЛ 5. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА ТОРГІВЛІ.....	161
5.1. Інформаційне забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів підприємства торгівлі.....	161
5.2. Система обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів підприємства торгівлі.....	172
5.3. Формування організаційної структури управління для забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів підприємства торгівлі.....	180
5.4. Механізм фінансового забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів підприємства торгівлі.....	192
5.5. Кадрове забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів підприємства торгівлі.....	197
ВИСНОВКИ.....	207
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	213
ДОДАТКИ.....	244
Додаток А. Визначення поняття «економічна безпека підприємства» в сучасній науковій літературі.....	244
Додаток Б. Інформація для дослідження кореляційної залежності між рівнем корпоративної стійкості й безпекою торгової компанії (факторні ознаки) за 2017-2019 рр.....	249
Додаток В. Показники рентабельності за сукупністю торгових компаній.....	250
Додаток Г. Інформація для дослідження кореляційної залежності між рівнем корпоративної стійкості й безпекою торгової компанії (за даними 2017-2019 рр.).....	251
Додаток Д. Інформація про підприємства, які одержали збиток, у % до загальної кількості підприємств за 2010-2019 рр.....	255